

Rozbor činnosti za rok 2011

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2011 tvorilo 32 389 knižničných jednotiek, z toho bolo 32 389 kníh a 32 audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie knižničného fondu: 9 677 zväzkov odbornej literatúry pre dospelých, čo predstavuje 29,9 %, 12 726 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých – 39,3% a 9 986 zväzkov literatúry pre deti a mládež – 30,8 %.

Rozpočet na nákup knižničného fondu bol 3 820 €, skutočne bolo vyčerpaných 3 819,82 €. Knižnica z vyčerpaných finančných prostriedkov zakúpila 492 zväzkov kníh za 3 224,17 € a 20 titulov periodík za 595,65 €. Knižnica získala grant z Ministerstva kultúry SR na nákup krásnej literatúry pre dospelých i deti vo výške 700 €. Z týchto prostriedkov zakúpila 117 zväzkov kníh, z toho 86 zväzkov do oddelenia pre dospelých a 31 zväzkov do oddelenia pre deti a mládež. Nákup kníh bol uprednostňovaný u predajcov poskytujúcich zľavy, celkovo bolo oproti skutočným cenám kníh ušetrených 2 631,21 €. Odčitateľov, spisovateľov, rôznych vydavateľstiev a organizácií získala knižnica darom 65 zväzkov kníh a 7 titulov periodík. Celkový prírastok knižničného fondu bol 674 zväzkov kníh a 20 titulov periodík, čo bolo o 2 zväzky kníh a 2 tituly periodík viac ako v roku 2010.

Podľa zákona č. 183/2000 o knižniciach pracovníčky knižnice uskutočnili v roku 2011 i revíziu knižničného fondu v čase od 8. augusta do 5. septembra 2011. Skontrolovali 32 216 knižničných jednotiek a 740 audiovizuálnych a elektronických dokumentov v centrálnej knižnici a 2 334 knižničných jednotiek v pobočke Pod Skalkou. V čase revízie knižnica evidovala 33 290 knižničných jednotiek v cene 69 728,67 €, z ktorých bolo 31 120 zväzkov prítomných v knižnici a 2 072 zväzkov požičaných. Rozdiel medzi evidovaným stavom a skutočnosťou bol 98 zväzkov kníh v hodnote 254,45 €. Vzhľadom na celkový počet výpožičiek od poslednej revízie v roku 2007 -145 405 knižničných jednotiek je počet 98 zväzkov nezvestných dokumentov primeraný – tvorí len 0,067 % z celkového počtu výpožičiek. Odcudzenie dokumentov súvisí s tým, že knihy sú v knižnici čitateľom voľne prístupné, rozmiestnenie kníh v jednotlivých oddeleniach neumožňuje ani pri maximálnej snahe pracovníčok úplnú kontrolu. Knižnica nemá ani zabezpečovacie zariadenie, pretože finančné náklady na jeho zriadenie sú veľmi vysoké. Z praxe iných knižníc je pritom zrejmé, že ani zabezpečovacie zariadenia nie sú celkom účinné. Okrem nezvestných dokumentov bolo vyradených i 491 zväzkov poškodených a duplicitných kníh v hodnote 586,67 €, 5 zväzkov stratených kníh v hodnote 7,43 €, za ktoré čitatelia v zmysle výpožičného poriadku zaplatili 18,74 € a 15 zväzkov nedobytných vypožičaných kníh z rokov 2007 – 2008 v hodnote 67,80 € (čitatelia odsťahovaní do inej krajiny, nemožnosť zistenia novej adresy a pod.). Spolu to tvorilo 609 zväzkov kníh.

Pri revízii bolo vyradených i 708 audiovizuálnych dokumentov v nákupnej cene 1 340,62 €. Skutočná hodnota bola minimálna, pretože tieto knižničné jednotky boli zakúpené pred 16 až 38 rokmi. K vyradeniu sme pristúpili i preto, že podľa autorského zákona č. 618/2003 môžu knižnice sprístupňovať audiovizuálne dokumenty len na vzdelávacie a študijné účely formou prezenčných výpožičiek (to znamená prehrávanie len v priestoroch knižnice). Pritom

technické vybavenie našej knižnice na prehrávanie gramofónových platní, magnetofónových kaziet a videokaziet je už zastarané a takmer už úplne nefunkčné, dlhoročným používaním boli tieto audiovizuálne dokumenty výrazne poškodené a zničené, a taktiež u čitateľov o tento fond a jeho prezenčné výpožičky nebol záujem. Vyradenie sa týkalo len starých nosičov, CD a DVD nosiče boli vo фонде ponechané.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2011 využívalo 1 322 používateľov, čo je o 177 menej ako roku 2010. Zloženie čitateľov: 504 detí do 15 rokov, 218 študentov, 170 dôchodcov, 411 dospelých v produktívnom veku a 19 kolektívnych členov (knižnice, školy a pod.). Mierny pokles mohol nastať z dôvodu mesačného zatvorenia knižnice počas revízie. Čitatelia platili rovnaké členské poplatky ako v minulom roku. Príjmy z členských poplatkov boli 889,96 €. Je to o 81,58 € menej ako v roku 2010. Posledné roky sú príjmy z členských poplatkov stále nižšie, je to spôsobené hlavne tým, že z dôvodu šetrenia používatelia uprednostňujú jediný čitateľský preukaz pre všetkých členov rodiny.

Knižnicu navštívilo 14 465 osôb vrátane účastníkov kultúrno-vzdelávacích podujatí, čo je o 52 viac ako v roku 2010.

3. Výpožičky a služby

V roku 2011 knižnica požičala čitateľom 44 254 dokumentov, z toho bolo 13 082 zväzkov náučnej literatúry pre dospelých, 22 685 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých, 6 821 knižničných jednotiek pre deti a mládež a 1 666 periodík. Napriek poklesu používateľov je to o 4 092 zväzkov viac ako v roku 2010.

Služby verejného internetu, ktorý knižnica získala z eurofondov využilo 2 898 používateľov a pracovali spolu 3 210 hodín. Pokles oproti roku 2010 o 815 návštevníkov a 1 492 hodín je prirodzený. V súčasnosti sa totiž každoročne zvyšuje počet obyvateľov vlastniacich počítač s pripojením na internet. Knižnica po zakúpení knižnično-informačného systému Clavius poskytuje pre svojich používateľov i elektronické služby. Možnosť vyhľadávania v on-line katalógu a vstupu do svojho čitateľského konta (rezervovanie dokumentov a predlžovanie výpožičnej doby) využilo 1 406 čitateľov.

Základné služby (výpožičky, prolongácie výpožičnej doby dokumentov, faktografické a bibliografické informácie, internet) poskytuje knižnica bezplatne. Platené sú špeciálne služby – medziknižničná výpožičná služba, rezervácie dokumentov, vyhotovenie rešerše a reprografické služby. Za ne knižnica vybrala 310,22 €, oproti roku 2010 o 42,72 € viac. Nárast bol zaznamenaný v medziknižničnej výpožičnej službe a rezerváciách dokumentov. Za sankčné poplatky – upomienky, stratu preukazu a stratené knihy knižnica získala 686,76 €, čo je o 125,06 € menej ako v roku 2010. Výrazný pokles bol v poplatkoch za upomienky - o 122,93 €. Znamená to väčšiu disciplínu čitateľov pri dodržiavaní výpožičiek, čo je pre knižnicu potešiteľná skutočnosť.

Knižnica plánovala na konci roka spustenie svojej novej webovej stránky. Snahou je vytvorenie kvalitnej stránky, ktorá bude obsahovať prvky Web 2.0, dodržiavať webové štandardy i umožňovať prispôsobenie znevýhodneným používateľom. Preto sa práce na tvorbe predĺžili a stránku bude spustená začiatkom roka 2012.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje besedy, výstavy a rôzne vzdelávacie podujatia, ktorými sa snaží propagovať kvalitnú literatúru, oboznamovať čitateľov so spisovateľmi, či inými osobnosťami spoločenského života a ich tvorbou a propagovať knižnicu a jej služby. V roku 2011 pripravila 140 podujatí pre 2 392 návštevníkov, čo je oproti roku 2010 viac o 5 podujatí a 113 návštevníkov.

Knižnica sa opätovne zapojila do obľúbených celoslovenských podujatí: literárnej súťaže Čítame s Osmijankom, medzinárodnej akcie Noc s Andersenom, podujatí organizovaných pri príležitosti Dňa ľudovej rozprávky, detského čitateľského maratónu Čítajme si, v ktorom sa deti pokúšajú prekonať rekord v čítaní a znovu sa zapísať do slovenskej knihy rekordov. Zapojili sme sa i do novej celoslovenskej akcie Lesy pre ľudí a ľudia pre lesy. V rámci nej boli pripravené besedy s lesníkom spojené s premietaním filmu o Vysokých Tatrách a kvízy o ochrane prírody. Deti tvorili i knihy s vlastnými príbehmi a ilustráciami, súčasťou bola i výstava fotografií s témou lesa žiakov Strednej odbornej školy vo Svite. Deti materskej školy sa počas celého školského roka v knižnici stretávali na informačnej výchove, kde sa oboznamovali s knižnicou, knihami, ich tvorbou, či spisovateľmi a ilustrátormi. V marci mesiaci knihy sme prváčikov slávnostne prijali za čitateľov knižnice, vyhodnotili najlepších čitateľov za predošlý rok a počas Týždňa slovenských knižníc pripravili výstavy nových kníh a hovorené bibliografie pre žiakov obidvoch základných škôl. Na besede sme privítali spisovateľov pre deti Valentína Šefčíka a Toňu Revajovú a seniorov sme potešili besedou s autorkou historických romancí Janou Pronskou. Žiaci strednej odbornej školy sa stretli s Hanou Lasicovou, básnikom Borisom Brendzom a Michalom Vojsovičom zo Svitu, ktorý absolvoval kozmonautický výcvik v rámci súťaže Expedice Mars v belgickom Transinne. Každoročne knižnica realizuje vo svojich priestoroch i výstavy, ktorými sa snaží ozvláštniť priestory knižnice a potešiť nielen svojich čitateľov, ale i všetkých obyvateľov mesta. V roku 2011 sa v knižnici uskutočnili viaceré výstavy výtvarných prác a modelov šiat žiačok strednej odbornej školy, študujúcich odbor styling a marketing, ale i každoročne realizované výstavy výtvarných prác žiakov špeciálnej základnej školy i výtvarných krúžkov Centra voľného času. Ďalej sme pripravili výstavu Patchwork - ručné práce Anny Kysuckej i putovnú výstavu škriatkov, ktoré vytvorila spisovateľka, grafička a ilustrátorka Vítězslava Klimtová z Českej republiky. Rok 2011 sme zavýšili výstavou z tvorby maliara a grafika Alexandra Eckerdta, na ktorú nám diela autora z Malej galérie Alexandra Eckerdta v Košiciach prepožičala Emília Nedzelová.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roka 2011 tvorilo 2 306 knižničných jednotiek. Keďže priestory pobočky sú obmedzené, knižnica nenakupuje jednotlivé tituly kníh v dvoch exemplároch. Aktualizáciu fondu na pobočke zabezpečuje prostredníctvom cirkulácie výmenných súborov. To znamená, že časť novších titulov je zapožičaná do pobočky a staršie tituly sa z pobočky vracajú do hlavnej knižnice.

V pobočke bolo prihlásených 36 čitateľov, z toho 10 detí. Za celý rok 2011 ju navštívilo 378 používateľov, z toho 191 detí. Vypožičali si 1 008 knižničných jednotiek. Oproti roku 2010 nastal pokles v počte čitateľov o 5, napriek tomu sme zaznamenali mierny nárast v počte používateľov o 18 a v počte výpožičiek o 24.

Pracovníčka pobočky odvieďa do pokladne mestskej knižnice 35,90 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2010	2011
Knižničné jednotky	33 032	32 389
Zväzky na 1 obyvateľa	4,4	4,3
Zväzky na 1 čitateľa	22,04	24,5
Prírastky – z rozpočtu	497	492
- sponzori, dary	175	182
Úbytky	450	1 317
Registrovaní používatelia	1 499	1 322
% čitateľov z počtu obyvateľov	19,8	17,46
Návštevnosť spolu	14 413	14 465
Výpožičky spolu	40 162	44 254
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	135	140
Nákup knižničného fondu v €	4 647,99	4 519,82

6. Plnenie rozpočtu

Na rok 2011 bol schválený rozpočet vo výške 48 642 €. V priebehu roka bol upravený na 49 642 €, zvýšený bol o 300 € na spolufinancovanie grantu Otvorená knižnica a 700 € získala knižnica zo schválenej dotácie Ministerstva kultúry SR.

Celkové náklady na činnosť knižnice boli 47 715,39 €, plnenie rozpočtu na 96,1 %. Celkové príjmy boli 2 586,94 €, z toho príjmy z knižničnej činnosti boli 1 886,94 € a dotácia na nákup kníh 700 €.

Rozpis príjmov	rok 2010	rok 2011
Členský poplatok	971,54	889,96
Z toho pobočka Pod Skalkou	35,86	35,90
Zaplatené stratené knihy	22,19	18,74
Upomienky	748,05	625,12
Výpožičné za časopisy	90,52	96,91
Medziknižničná výpožičná služba	64,74	91,46
Strata preukazu	41,58	42,90
Rezervovanie kníh	56,20	80,00
Predaj vyradených kníh	21,00	32,00
Reprografické služby	20,65	7,07
Rešerše	14,39	2,78
Spolu knižničná činnosť	2 050,86	1 886,94
Iné príjmy – sponzori, dary	1 500,00	700,00
Spolu príjmy	3 550,86	2 586,94

Spracovala: Daniela Šipošová

Vo Svite 14. 2. 2012

